

BEST 28-3-8-9 V

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պուշկարիոյ համար սարե-
կան 10 ֆրանկ : Վե՛ստ-
սեայ 5 ֆրանկ : Արտասի-
ւանի համար սարեկան 12
ֆրանկ, վեցսուսեայ 6 ֆր.
ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼԻ

Գրութիւնք եւ չին տոմար :

Ծանուցման տողք 20 սան-
րիւն է :

ՇԱԽՈՒՄ

Նամակ եւ դրամ դրկել
ի մթագրութեան հասցիին .

Редакция на Вѣстникѣ
„Шаржумъ“
Варна

Redaction du journal
„Charjoum“
Varna (Bulgarie)

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻ ՉՈՐԵՔԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ԳԻՆ 10 ՍԱՆԹԻՄ

ԳԻՆ 10 ՍԱՆԹԻՄ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Էջմիածնի շուրջ, Շաւարշ. — Հոգ
չե (ֆերուած), Վահան Մանուշ-
եան. — Ինոզայ, Գաւեր-Արշալիր. —
Տխար Երեւոյթներ, Վարչո. — Կրե-
նաշառնարիւն, Կ. Ա. — Կրեհի կա-
ռավարիչը. — Լեւսի. — Նամակ
խմբագրութեան. — Ձեկոյց մը. — Ճեռ-
կանիս. — Խառն Լուրեր. — Շեռ-
հախաղարիւն. — Նպաստ. — Թուր-
ֆերիկ մաս :

ԷԶՍԻԱՍԻ ՇՈՒՐՁԸ

Հայութեան և հայ կրօնին մե-
ծագոյն պատմական խորհրդա-
նշանը, Ա. Էջմիածին, գրեթէ
օրուան խնդիր դարձած է ոչ
միայն ուսանայ մամուլին մէջ,
այլ և Թուրքիոյ ու քիչ մըն ալ
արտասահմանի լրագրութեան
մէջ : Գայթակղական զրոյցներ,
մէկզմէկէ աւելի շիկնեցուցիչ ու
անպատուաբեր, շրջեցան վե-
հարանին ու անոր արեւարդ պե-
տին անուան բոլորաբը : Մեր
խնկալից հայրապետներուն այդ
անարատ ու անգործ սրբավայրը
կերևայ թէ այժմ՝ բոյն դարձած
է զանազան մեքենայութիւննե-
րու, հակառակութիւններու,
սանձգութիւններու : Ակնբեւ է
որ հոն կը պակտի երկաթէ զսպող
ձեռքը ներսէն Աշտարակեցիի
մը : Մեր Վեհափառ Խրիմեան
Հայրիկը, զինուած անփառունակ
ու անկեղծ հայրենասիրութեամբ,
որ աւելի քան կէս դարէ ի վեր
ծառայուն ջանով մը կը բոցավառէ
ամբողջ Վասպուրականն ու Հա-
յաստան աշխարհքը, ներհուն
քաղաքականութեան նրբու-
թիւններուն անտեղեակ, ներու-
զամիտ, անշուշտ չի կրնար հզօր
շրջահայեցութեամբ ու իր բար-
ձր իշխանութեան պահանջած
խտաութեամբը վարել կաթողի-
կոսական բազմակնճիւզ գործերը :
Այն պահուն ուր գիւտնազիտու-
թիւնն առհասարակ գարաններ
կը բարէ իրաւունքի և արգա-
րութեան լուսեղ գաղափարնե-
րուն գէժ, և այն պահուն ուր

ուսու բռնակալութեան քստմնելի
տարրերը կուժգնապնդին մաս-
նաւորապէս՝ բոլորովին վտան-
գելով հպատակ անթիկունք ժո-
ղովուրդներու բոլոր մարդկային,
ընկերային իրաւասութիւնները,
իրենց հսկայ անիւին տակ ճըղ-
մելով ամէն ըմբոստում, այն
պահուն, կրտսմ, ուր Կաւկասիոյ
միջնորդը ամէն ժամանակէ ա-
ւելի հեղձուցիչ ու միջին կը
գ. ունայ մեք. էջմիածնին շուրջը՝
չաշղոտելով փակ Արարատի լու-
սադրակ կառնարին փառայեցու-
թեանն ու այդ կրօնական իշ-
խանութեան այն մնացորդն ալ
ընկղւայեցուցէ հե. քին մօտեցած
Լեւրի, հարկ չէ՞ որ վարպետ,
խահուշ փափկանկատ ու սոսկա-
ցոյ վաղձուկ բայութիւն մը կե-
նայ՝ ապագայ աւելի մեծ չարիք-
ներու առաջին առնելու համար :
Ի՞նչ կընէ մեր հայրապետը .
իր հեղինակութեան նախաձեռ-
նութիւնը թողած, բոլորաբի
արարածներուն անձնատուր, կը
ձգէ ոչ գործերն երթան ինքն
իրենց զլխուն, անխնամ, անտէր,
Պալատին/այի հրէշային հիւս-
ուածքին մանուածներէն իր
փէշերը գոնէ մասամբ աշտակու
անզօր :

Վերջին տարու գէպքերը ու-
րոնք անհնարին եղան լուսա-
բանութիւն, կուզան սաստկապէս
հաստատել մեր այս ըսածը : Եր-
կու վարդապետներու յանկար-
ծական արտորը կաւկասի նահան-
գապետին հրամանին վրայ, շատ
գէշ ապաւորութիւն առաջ բե-
րած է : Բարեբախտութիւն մըն
է որ 300,000 բուպլիի գողու-
թեան գործը սուս ելաւ, բայց
միւս կողմէ էջմիածնականնե-
րուն մէջ խուլ անհամաձայնու-
թեան մը առթելիք յայրայման
վտանգը գուրս ցցուեցաւ :

Ի՞նչ պիտի ըլլայ արդեօք էջ-
միածնի վճիտ պայծառութեան
վրայ փրփրացող այս յորձանքին
հետեւանքը :

Ապագան պիտի ցոյց տայ :

ՇԱԽՈՒՄ

ՀՈԳ ԶԷ՛

Հոգ չե՛, ծծեցիր սարիւնեով դուն
Արիւնը անւեղ հայ եղբայրներուն .
Իրաւ, կարմիրը դեռ կը պսպրայ,
Քու աշուրներուց անւեղիկն վրայ :
Երկու արցունք կը բաւեն,
Որ սրբանաւ ալեկեն :

Հոգ չե՛, անխնայ կողոպտեցիր դուն
Քու ազգապսակ վակն, կայրուած
կաւ սուն .
Իրաւ, օսարի ապրանքի հոս կայ
Դեռ այդ չորացած ձեւերուց վրայ,
Երկու ոսկի կը բաւեն,
Որ ինկուիս ալեկեն :

Հոգ չե՛, շատ երկար անխնայեցիր դուն
Ազգիդ պատիւը, յարգն ու սրբու-
թիւն .
Իրաւ, սեւ աղջը դեռ կը քանձա-
նայ,
Ժանգոսած քերիկ, շուրթերուց
վրայ :
Երկու օրհնեմ կը բաւեն,
Որ յարգուիս ալեկեն :

Հոգ չե՛, Աստուած մը չընդունեցիր
դուն .
Ոչ գեղեկ ճանչցար, ոչ արթայու-
թիւն,
Իրաւ, կը բռնեւ դեռ երկիւնք վիայ,
Ձեռքդ անեղով խղճիդ որ չիկայ :
Երկու ծուկն կը բաւեն,
Որ պաշտուիս ալեկեն :
ՎԱՀԱՆ, ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ
1 Փետր. 1898

Ծ Ն Ո Ղ Ա Յ

Անշուշտ անցան այն ժամանակ-
ները ուր պէտք էր ստիպել հայ ծը-
նողքը իրենց զաւակը վարձարտն
զրկելու : Ամէն գասակարգի պատ-
կանողներն ալ, ուրախալի է հաս-
տատել, այդ իղձով կը սողորուին :
Եւ սակայն ծնողական պարտա-
կանութեան մէկ երեսն է այս միայն .
աւելի դժուարինը և հետեւաբար
ազնուագոյն կողմն այն բուպլի կը
ծնի, երբ ծնողք կսկսին զոնողու-
թիւններ յանձն առնել, նոյն իսկ
զրկանքներ կրել իրենց իտէալին
հասնելու համար :
Մէկ խօսքով, մեր մէջ զաւակ ու-
նեցողները, քիչ բացատրութիւնով,
կը իրենց աղուն անունը անգամ
մը արձանագրել ստեւ են զպրօցին
ստմարին մէջ, իրենց պաշտօնը հոն
աւարտած կը կարծեն :
Կը կարծեն թէ գերբնական էակ

մը, գուցէ Հոգին սուրբը, վերէն պի-
տի հոսեցնէ այն դիտելիքները որոնք
իրենց որդեակը զարգացած անհատի
մը պիտի վերածեն : Ձեռն խորհիր թէ
ի՞նչ անազին ծախքերու կարտու-
թիւն կայ որպէսզի մտադրուած նպա-
տալին կարելի ըլլայ յանգիլ :

Անշուշտ բոլոր ասոնք ազգը չէ որ
կրնայ հոգալ . ազգ բուռածը ինքնին
վերացական բան մը կը գառնայ,
անգոր եւ սկար, եթէ զինքը կազ-
մող մասնիկները իրենց բաժինը չը
բերեն այն ամէն տեսակ գործերու
մէջ որ կսպասուի իրմէն :

Մենք կառավարութիւն չունենա-
լով որ կրթական հարկերը մեզմէ
գանձէր բոնի կերպով, բարոյականը
և վեհանձնութիւնը ալ աւելի մղե-
լու են մեզ մեր ազգային պաշտօն-
քը կատարելու : Եւ արդէն ամէն հայ
կեդրոններու մէջ ունակութիւն ե-
ղած է կրթական գործին ամբողջ
հոգը Ազգին թողու : Դարգելու է
այս ժամանակին մէկէ աւելի
բարեբարներ հասոյթներ թողած են
այս մտքով . եւ սակայն ի՞նչ անհե-
թեթ կըլլայ մտածել թէ արդի ժա-
մանակներու համաձայն կերտով զբո-
րոց մը ստաջ տանելու համար կրնան
բաւել նախնական հայեացքներով
թողուած եկամուտներ :

Գիտենք թէ մեր թաղ. մարմին-
ները զրկելէ միշտ ի՞նչ նեղ գրու-
թեան կը մատնուին սեաներով թէ
իրականին մէջ, ծնողաց անձըպաա-
հութեան հետեւանքով, թղթի վրայ
սփռուած թուանշանները ճշմարիտ
թուանշաններ կը մնան միշտ : Եւ
այդ է անշուշտ աւագ պատճառներէն
մէկը որ շատ անգամ ուսուցիչներու
զրկանքներ կըլլան և հարկի ստի-
պողութեան առջեւ անփորձներու կը
յանձնուի մատաղ սերունդին գաս-
տիարակութիւնը :

Ինչպէս կերեւայ, այսպիսի պա-
րագաներ հաղուադէպ չեն կրնար ըլ-
լալ իրաց բնական ընթացքով . եւ
պատասխանատուութեան մեծ բաժինը
անշուշտ ծնողաց վրայ կը ծանրա-
նայ :
Այն օրը ուր իբր ծնողք մեր
պարտքերը կատարենք հանգէպ կըր-
թական գործի . . . պիւտեմէն, հայ
մանուկին զարգացումը մեծ գարկ
մը պիտի ստանայ :

ԳԱՄԵՐ ԱՐՇԱԽԻՐ

ՇՆՈՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Դեռ Շարժում չերեցած, մեր
պատ. պաշտօնակիցներն Իրաւունք,
Արեւելիա ու Հայկի փութացին Չեքոս-
լովակիոյ ողջունել այս ձեռնարկ :
Այժմ հրապարակով մեր շնորհակա-
լութիւնը կը յայտնենք յիշեալ թեր-
թերու խմբագիրներուն :

—)(—

ՏՆՈՒՐ ԵՐԵՒՈՅԹՆԵՐ

Ամբողջ լուսաւոր աշխարհին յայտնի է որ հայերս ձգտում ենք փոքրի շատէ ազատ ու մարդավայել կեանք ձեռք բերելու :

Սակայն մի ազգ կարող է իր բարձր իդէալներին աւելի շուտ ու աջող կերպով հասնել այն միջոցին երբ նրա անդամները ստուար թիւը ստորոված է իդէալական գաղափարներով եւ պատրաստ ամէն զոհողութեան այն իդէալները իրականացնելու :

Ազգի անդամները նախ ընտանիքի անդամ են եւ ընտանիքներն են կազմում ամբողջ ազգի հիւսիսը : որչափ ընտանիքը բարձր, մաքուր սկզբունքներով եւ գաղափարներով տէր լինի, այնչափ էլ շուտով կը հասկանայ որ առանց ազգի ինքը չը կայ եւ առանց իրան ազգը, եթէ միայն այդ ընտանիքը հաւատարիմ է իր ազգին եւ կրում է իր ազգի անունը :

Իրեն եւ իր ազգը ճանաչող ընտանիքը միշտ նախանձախնդիր է զէպի իր ամբողջ ազգի վիճակը, հըրձուած է վերջինի տարած յաղթանակով ու մասնակցութեամբ նրա ցաւերին թէ հոգով եւ թէ սրտով, ու այդ հանրային ցաւերը բառնալուսն աջակցում ամէն տեսակ զոհողութիւններով :

Ընտանիքի մէջ մեծ դեր են խաղում կանայք, որովհետեւ նրանք են մայրերը, քոյրերը եւ ամուսինները : Եթէ սրանք լինեն լուսամիտ, զերծ նախապաշարունակներից եւ իրանց մարդկային իրաւունքները ըմբռնող, այն ժամանակ կարող են մեծ ազդեցութիւն գործել ամբողջ ընտանիքի հետեւաբար եւ ամբողջ ազգի առաջադիմութեան վրա :

Եւրոպական ազգերի մէջ այսօր ընտանիքները մեծ դեր են խաղում հասարակական գործերում. հայր, մայր, սոգա եւ աղջիկ հաւասար իրաւունքներով, նոյն կրթութեամբ իրար յարգող, բայց ոչ իրարից վախցող արեւնակից անդամներ են :

Հասարակական ամէն մի լուրջ հարց հաւասար չափով հետաքրքրում է ընտանիքի երկուստ անդամներին, ի հարկ է ոչ երեխաներին, եւ ընտանիքի ամէն մի անդամը ուղղակի թէ անուղղակի միջամտում է այդ հասարակական հարցերը վճռելու խնդիրներում :

Բայց մենք հայերս, որ արտաքուստ ուզում ենք նմանել եւրոպացիներին եւ մեծամտութիւն ունենք մտքով էլ նրանց հաւասար հռչակել մեզ ընտանիքի վերաբերեալ խնդիրներում շատ հետ ենք մնացել այն ազգերից, որոնց հետեւել ենք եւ հետեւում ենք լուսաւորութեան ճանապարհով :

Ինչ է ներհայացնում հայ ընտանիքը :

Հայ ընտանիքը ներկայացնում է արեւելեան բունակալութեան ճշգրիտ մանրանկարը : Հայ ընտանիքի հայրը փոքրիկ սուլթան է, իսկ միւս բոլոր անդամները նրա հըւ հպատակ ստրուկները :

Արեւելեան այդ փոքրիկ բունակալական պետութիւնը խրված է խաւարի մէջ, բնական ամենախնայաւոր նախապաշարունակներով, հնապաշտ, լոկ իր հայրի եւ զգեստի վրա մտածող եւ բոլորովին անտարբեր զէպի ազգային ընդհանուր ձգտումները :

Փոխել պէտք է հայ ընտանիքի գրութիւնը. լոյս, գիտութիւն եւ

մարդկային իրաւունքները ըմբռնելու ընդունակութիւն պէտք է մտցնել հայ ընտանիքի մէջ :

Ժամանակակից հայ երիտասարդութիւնը աչրում է շատ յափուկ վայրկեաններին մէջ. նա իր վրայից թօթափել է բոնութեան եւ խաւարի հեռերը : Հայ երիտասարդը մաքուր միջոցաւոր, միտքը եւ ինդըրազատ սաւառնիլու սաստիկ ծարաւ ունի : Նրա եւ իր ընտանիքի մէջ անազնունջը կայ, նա անցել, շատ է առաջ անցել, իսկ հայ ընտանիքը նոյն գրութեան մէջ է, ինչ գրութեան մէջ էր սրանից յիսուն. նոյն իսկ հարիւր տարի առաջ : Այսօր հայ երիտասարդը մեծ պէտք եւ ծարաւ ունի ունենալ ազատ, անկախ, լուսամիտ հայր եւ մայր, քոյր, եղբայր — մի խօսքով սրտով եւ մտքով յարմար ընտանիք :

Հայ ընտանիքի մէջ պէտք է տիրապետէ հաւասարութիւն, յարգանք, ուսում եւ անկախութիւն, սակայն լուրջ կերպով, հոգու եւ մտքի կանոնաւոր մշակումով : Դրա համար հայ առաջադիմական տարրի գլխաւոր պարտականութիւններից մէկը պէտք է լինի բունաւոր հայրերի ու մայրերի զէմ, թեթեւօրէն կողմնորոշել եւ պնդաւոր քոյրերի զէմ կալու մղել, գիտութեան եւ լուսաւորութեան աւելում գուրս նետել այն աղբը ինչ որ ընկել է հայ ընտանիքի մէջ արեւելեան բոնութեան միջոցին եւ կաշկանդել հայ ընտանիքի միտքը, հոգին եւ սիրտը :

ՎԱՐԴՈ

Ք Ն Ա Դ Ա Տ Ո Ւ Թ Ի Ն

Կենսագրութիւնը քաղաքակաւնութեան զարգացման ամէնէն զօրաւոր սատարներէն մէկը կը ձգէ միտ : Կեանքի մէջ օրէ օր, քայլ առ քայլ ձեռք բերում ամէն բարեբուսում անոր կը պարտինք :

Ոչ միայն գրականութեան եւ գեղարուեստներու ամէն ճիւղերուն մէջ հրաշքներ գործած է քննադատութիւնը, այլ եւ մանաւանդ յարատեւ եւ աննուաճ ուղղիչ նախընտացած է սանձիլով, սաստիկով, սուկացնելով վարչական մեքենաներու ըլլող գործաւորները անխտիր, նախարարէն եւ երբեմն նոյն իսկ վեհապետէն սկսեալ մինչեւ ստորագաս յետին պաշտօնեան :

Ուստի այն վայրկեանէն իսկ երբ արեւնալից մեծ յեղափոխութիւններէ հոգը վերջապէս քննադատութիւնը երեւց, եւ ամէն զեզում, ամէն թերի եւ ձախող արարք պարզեց հանրային կարծիքի անեղ դատաստանին սուջեւ, մարդկութիւնը մեծ քայլ մը առած կըլտազէպ ի կատարելագործում :

Եւ այն երկիրները աւելի առաջ գիմեցին ուր այս խոթողազէմ գիցուհին աւելի սանձարձակ կերպով տարածեց իր թեւերը :

Տարակոյս չի կայ թէ մարդս եթէ իր բնական վիճակին թողուի եւ միջոց տրուի անոր էութեան մէկ մասը կազմող եսականութեան, փառքի, մոլութեան, ազատութեան յոռի հակումներուն զարգացմանը, ինչ յետապառ եւ երբեմն հրէշային տարր մը կը զգանայ իր նմաններուն գլխուն : Այս գրութեան մէջ, նոյն իսկ եթէ օրէնքներ գտնուին, մեռեալ տառ կը մնան եւ անոնց տեղ կամայականութիւնը ամէնէն քրտմեղի զեզումները, աւերում եւ

քայքայում կը բերեն ընկերութեան մէջ :

Ճիշդ այս է բաժանման մեծ գիծը ընդ մէջ Արեւմտքի եւ Արեւելքի ուր երբեք քննադատութիւնը մուտք գտած չէ եւ առոր համար վերեւ յիշուած հրէշները հազարներով կը վիտան հոն, ամէն չափէ եւ աստիճանէ : Չիրենք պաշարող սղէտ եւ անբանացած ամբողջէն, սարսափով պաշտուելու գաղտնիքը գտած են, եւ հօրէ որդի կը յաւերժացնեն անլուր վեհաներ հասցնելով ժողովուրդներու :

Մենք եւս ընդհանրապէս այս կարգի կեդրոններու մէջ ապրած ըլլալով, ցաւ է ըսել որ մեր արեւելեան շիղերն ալ շուտ թուեց կեւլին, եւ աչքերնիս կատաղութեան բոցերով կը լեցուին երբ մէկը յանդգնի մեր արարքը քիչ մը քննադատել. եւ այս նոյն իսկ երբ խորպէս զգանք թէ որքան հիմնաւոր են մեզի ուղղուած գիտողութիւնները : Ո՛չ միայն չենք յօժարիր օգտուել, այլ եւ աւելի վառվարանալու ջանքեր կընենք եւ ռիսակալ փոքրիկ վայրենիներ կը դառնանք վրէժի պապակով լեցուած :

Այս ի հարկէ անտիղի է, եւ ինքնահաւանութեան իբր յայտնի ցոյց մը համեմատութեան զէմ, անվայել է : Չի խոշոյնիք քննադատուելէ, նոյն իսկ երբ կծու ըլլան անոնք, բաւական է որ անաչառութեան եւ անկեղծութեան գրոշմը կրեն, եւ բուժիչ ազդեցութիւն մը առաջ բերեն մեր քարքերուն եւ նկարագրին մէջ :

Գ. Ա.

ԿՐԵՏԷԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Օրեր օրերու, ամիսներ ամիսներու կը յաջորդեն եւ եւրոպեան գիււանդիտութեան դանդաղութեան ու կեղծիքներուն դեռ քիչ մը անկեղծ գործունէութիւն չի յաջորդեր : Մինչ անդին, աւերակ կղզիներ մէջ, թուրք եւ յոյն իրարու արիւն կը քամեն :

Շարք մը թեկնածուներ, նուաճ Տրոյ, Շէֆէր գնդապետ, Մալքոթօրգասո, Նափօլէօն, Պաթէմպէրկ իշխանները, Պօթօ Բէթթօլի : Տեղական բեմին վրայ երեւացին ու աւհասացան :

Երբ յանկարծ Ռուսիա Յունաստանի Եոթկիտս իշխանը առաջարկեց, ամէնուն սիրտը բարխեց զի սկներեւ նշան մըն էր այս թէ հիւսիսի մեծ պետութիւնը իր թրքապաշտպան քաղաքավանութիւնը օտխիլու կը միտէր :

Ոմանք ըսին թէ այս ընթացքին պատճառն է այն երախտիքը զոր կը պարտի Ձարը իր ազատարարին եւ ուրիշներ թէ Տանիմարքայի թագուհին թախանձական նամակներն ալ իրենց որոշ ազդեցութիւնը ունեցեր են : Բայց որովհետեւ զիտենք թէ մեր դարուն մէջ մարդասիրական ըսուած քաղաքականութիւնը վտարուած է գահիճներէ, պէտք է ենթադրել նաեւ թէ Ռուսիոյ Եոթկիտսը այդքան ստիպողաբար առաջարկելուն բուն պատճառը Երլուզի մէջ Կիւրմանիոյ գրաւած նախանձելի դերքը խախտելու կըլտէ :

Ոչ ոք միտքէն կրնար անցնել թէ Ռուսիա այս առաջարկը այնքան խիստ կերպով կընէր որ Պ. Չիւնօվիկի չնամարձակելով լսկութեամբը զայն ներկայացնել Դրան նոր հրահանգներ կը խնդրէ, որոնց կը պա-

տասխանուի թէ «Ձարին փափագը անդրդուելի է», ո՞վ մտքէն կրնար անցընել, կըսենք, թէ քանի մը օրէն ալ հակահրաման մը պիտի ստիպէր Պոլսոյ Ռուս գեսպանը Եոթկիտսի առաջարկը յետս կոչելու :

Այս խնդրին մէջ Ռուսիոյ աջակցած էր Ֆրանսայէն զատ նաեւ Անգլիա. իսկ Իտալիա իր զգացումները բաժնած Ռուսիոյ եւ Անգլիոյ մէջ աւելի չէրք դիք մը բռնած էր :

Իսկ յայտնի հակառակորդները հանդիսացան Կիւրմանիա եւ Աւստրիա, եւ այս անուշա չէք տարակուսիր թէ բոլորովին մարդասիրական նկատումներով : Այսինքն թէ Եոթկիտսի ընտրութիւնը Պալպաններու մէջ կրնայ եղեր առաջ բերել նախանձներ եւ գրգռել խորթակներ ու այսպէս նորանոր չիթութիւններու զուռ բանալ :

Մինչեւ ցարդ Ռուսական բարձր շրջանակներու մէջ միշտ լաւ աչքով կը դիտուի Եոթկիտսի ընտրութիւնը, իսկ Ռուսիա պաշտօնապէս պնդելէ զազրած կը թուի : Եւ յայտարարած է թէ կը պատէ որ ուրիշ պետութիւն մը այնպիսի նոր հնարք մը խորհի որ Կիւրմանիա խնդիրը հին ապէս լուծելով հաւատարապէս գոհ թողու թէ Մուլթանը, թէ պետութիւնները եւ թէ Կրեւացիները : Ռուսիա յայտնած է միանգամայն թէ ինքզինքը այլ եւս պատասխանատու չի նկատեր եթէ այս խնդիրը դեռ չափազանց երկարի եւ սակայն, այս տարտած վիճակին մէջ, երբեք չպիտի թոյլատրէ որ թրքական նոր զօրքեր մտցուին կղզիներ մէջ, եւ թէ եթէ երբեք պարագաները ստիպեն պետութիւնները ճնշողական նոր միջոցներ ձեռք առնել Կիւրմանիոյ զէմ, ինք չի պիտի մասնակցի :

Լ Ե Ւ Ս Կ Ի

Երէկ, ամսոյս 5ին, Պուլկարիա տօնեց իր հարազատ դասակ Լեւսկիի մահուան քանրհին գերորդ տարեգարձը :

Քանրհինգ տարի առաջ Պուլկարիա թուրքերուն ստրուկն էր եւ գրեթէ միեւնոյն պայմաններու մէջ ուր կը գտնուէինք մենք այսօր : Սակայն Լեւսկի հոգով սրտով ազատ էր եւ ինքզինքը լիովին նուիրած իր ազգը փրկելու գործին : Լեւսկի Պուլկար յեղափոխութեան էն հսկայ ու որոշ նկարագրիներէն է, եւ անոր հաստատուն սիւներէն մէկը : Ինք մեռաւ անարգ մահով թուրք կալազանի վրայ, առանց տեսնելու իր գործին պատկուիլը : Պուլկարիա անոր մահուանէն գրեթէ հինգ տարի ետք ազատուեցաւ թուրքիոյ լուծէն :

Այժմ, քանրհինգ տարի ետքը, Լեւսկիի խնկալի յիշատակը կը տօնուի իր ազգին կողմէ միանուազ շնորհակալութեամբ : Եւ երեւակայել որ այս տօնողներուն մէջ կային որ երբեմն կը ծաղրէին Լեւսկիներուն նմանները :

Պուլկարիոյ մօտիկ անցեալը նմանելով մեր ներկային, պիտի աշխատինք մերթ ներկայացնել Պուլկար յեղափոխական մեծ ստիպարներու նկարագրերը :

ՆԱՍՏԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Բուսնուզէն կը գրեն մեզ. Անցեցեալները Իրաւունքի մէջ մէկէ աւելի յօգուածներ կարգացրին...

ԶԵԿՈՅՅ ՄԸ

Ձանաղան կողմերէ մեզ կը հարցուի թէ այս ինչ կամ այն ինչ կուսակցութեան պատկանող անձեր պիտի կրնան իրենց գըրական արտադրութիւններուն տեղ ունենալ...

ՆՈՐ ԿԵԱՆՔ

Պ. Արփիար Արփիարեան Լոնտոնի մէջ սկսած է հրատարակել գրական, ազգային ու քաղաքական հանդէս մը, որ ամիսն երկու հեղ լոյս կը տեսնայ...

Նոր կեանք գերազանցապէս կարգաբանէ իր անունը մինչեւ իսկ սա երեք թիւերով, որոնց բազմակողմանի պարունակութիւնը միացած գրողներուն անուններուն, Արփիարեան, Չօպանեան, Վահրամ, Զարթուածեան, ամէնքն ալ զանազան ճիւղերու փայլուն ներկայացուցիչներ, շատ պայծառ կերպով ցոյց կուտայ նպատակը որուն կուզէ ձգտիլ...

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիէննայէ փետր. 13 թուականով կը ծանուցանեն թէ Քլէմանթի ին իշխանուհիին հիւանդութիւնը ծանրացեր է ձախ թոքին բորբոքման հետեւանօք...

ԱՆԿՂՈՒԿԱՆ ԽԱՂ ՄԸ

Մովսիսի նախարարութեան հըրամանով, չինական Չուրբու անգլիական գեր-ժողովակալ Պ. Պրիժ՝ Սինկաբօրի մէջ գտնուած բոլոր հանրածուխները գնել է: Եւ որովհետեւ չինական եւ ճաբոնական նաւահանգիստներու մէջ գտնուած բոլոր տրամադրելի հանրածուխներն ալ կանխապէս գնուած են Անգլիայէ, ասկէց կը հետեւի թէ օտար մարտանաւները անշարժութեան զատապարտուած են չինական Չուրբու մէջ:

Գ Ի Ի Տ

Սէլանիկէն կը գրեն թէ քաղաքէն երկու քիլոմէթր հեռու իններորդ դարէն մնացած և յունական տրածանագրութիւն կրող քար մը գտնուել է որ Բիւզանդեան կայսրութեան և հին Պուլկարիոյ Չարութեան սահմանները կորոշէ եղեր:

ուսուր զօրաւոր փաստ է թէ անցեալին մէջ Պուլկարիա մինչեւ Սելանիկ կը տարածուէր: Միւս կողմէ յայնեքը կուրախանան զի Սելանիկ իրենց պատմական ստացուածքն է, քանի որ պուլկար սահմանէն դուրս կը մնայ այդ կարեւոր նաւահանգիստը: Բնական է որ ապագայ ժառանգորդներ այս պատմական մանրամասնութիւնները աչքէ չվրիպեցնեն:

Զ Օ Լ Ա

Զօլաի դատը կը շարունակուի անօրինակ յուզումներու և անկարգութիւններու տեղի տալով: Խնդիրը այն աստիճան վրդուվիչ գոյն մը առած է որ դատական պաշտօնատուներ խիստ հակոչութեան տակ առնուելէ զատ, Վէրոյալի զօրախումբը Բարիզ բերուել է:

ՊՈՒԿԱՐ ՍՊԱՆԵՐԸ

Հազարապետ Կրուէֆ, որ Պէնտէրէֆ հարիւրապետին հետ էն աչքի զարնող սպան է այն պուլկար սպաներուն մէջ որոնք Ռուսիա գաղթած էին և ռուս բանակին մէջ ծառայութեան մտած՝ Պաթէնպէրի իշխանին գահընկեցութեան հետեւանօք, Սօֆիա դարձեր է և պուլկար բանակին մէջ պիտի մանէ նորէն գնդապետի աստիճանով, թէեւ իր ընկերներէն շատեր զօրավարի աստիճանին բարձրացած ըլլան, Ռուսիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ կնքուած պայմանագրութեան համեմատ:

ՄՐԷՄԱՆ ԱՐԳԻՆԻՔ

Թուրք կառավարութիւնը, սուլթանական իրատէի մը համաձայն, որոշեր է Անատոլի մէջ այլ եւս երկաթուղիի ու է արածութիւն չտալ ոչ անգլիացիներուն ոչ գերմաններուն, նկատելով որ այս մըցման պատճառով պայքարն անվերջ է այդ երկու տարրերուն միջեւ:

ԶՍՐԸ ԵՒ ԵՈՐԿԻՈՍ

Պերլինի թերթ մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիոյ Չարը իր ներկայութեանը կանչելով Աքրիւով ծովակալը, որ Միջերկրականի ռուս նաւատորմին հրամատարութիւնը պիտի ստանձնէ և ամսոյս 23ին Կրետէ պիտի ուղեւորի, սապէս խօսեր է: «Կրետէ կերթաք, ծովակալ»

ձեր գործը պիտի ըլլայ գետին պատրաստել Եորկիոս իշխանին համար որ կառավարիչ պէտք է կարգուի. ինծի և բարեկամներու համար կրէտական խնդիրը լուծուած է, և կը յուսամ թէ Աստուծոյ շնորհիւ ամէն բան լաւ պիտի վերջանայ: Ըսէք իմ Կրետէի զօրքերուն թէ հոն իրենց բնակութիւնը վերջանալու մօտ է և թէ ընդհուպ հայրենիք պիտի գառնան:

Այս լուր միանալով Բեթերսպուրկի պաշտօնական թերթի զեկոյցին ի մասին Եորկիոսի ընտրելութեան, ցոյց կուտայ թէ Ռուսիա բոլորովին ետ չէ կեցած իր ուղղութենէն ու միայն յարմար ըզգէին կսպասէ իր կամքն իրագործելու համար:

ՅՐԱՆՍՍԱԿԱՆ ԱԿԱՆԵՄԻՆ

Առաջիկայ մարտ ամսուն մէջ ֆրանսական ահազեմին իր դըռները պիտի բանայ Կրետայի արտաքին գործերու նախարար Պ. Հանթօթի առջեւ:

Անմահներուն հոյակապ կաճառն ալ իր համը հոտը կորսընցուց. համողը կը յաջողի մըտնել հոն ուր Լամաութիւններ և Հիւկօներ ապրած են:

Եւ երեւակայել որ Զօլաի պէս համաշխարհային հեղինակ մը դուրս կը ձգուի Մալարէնի Պալատէն, ուր կը թաղալ բազմիւր արգի քաղաքականութեան տխուր հերոսներէն մէկը, ձեռքերը գեռ հայկական արիւնով մխարձակ:

ԳՈՒՊԱ

Քուպայի երկարատե ծանօթ ապստամբութիւնը գեռ մարած չէ. ընդհակառակէն Մատրիտեան մամուլը սաստկապէս կը յարձակի Միացեալ Նահանգներու դէմ որ նաեւ զրկած է Քուպայի ափերուն մօտ: Կրտէ թէ ամերիկեան մեծ հանրապետութեան այս ընթացքը արգելք կը ըլլայ Սպանիոյ շուտ խափանելու ապստամբութիւնը:

Խնդալու բան. Սպանիոյ ալ մզլոտած կառավարութիւնը ինքի գլխուն պիտի զսպէ եղեր ապստամբութիւն մը, որ այնքան անձնուէր հերոսներու արիւնով սրբագործուած է:

Ն Պ Ա Ս Ս

Մեզ կը հաղորդեն թէ առաջիկայ հինգշաբթի գիշեր տեղւոյս հայ գերասանական խմբին ձեռքով պիտի ներկայացուի հայ պատմական թատերախաղ մը՝ ազգօգուտ նպատակի մը համար: Կը հրաւիրենք հառարակութիւնը իր քաջալերը չլլանալ այս ձեռնարկին:

—)(—

ԲՕԼԻԹԻՊԱ

—)(—

ՊՈՒԿԱՐԻԱ

Պու էսնատէ Պուկար հիւքիւ- մէթի թարափընտան Պապը Ալիէ պիրտէն զիյատէ նոթալարըն վէրիւմէսի մալիւմ տիր :

Ձանն էթմէյիլ քի պու նո- թալարըն պէյան իթաիյի հազ- գանիլէթի էֆրեարլարըն ասըլ ճէվապը թիւր կազէթալարընըն նէշը էթաիլէրի պիր թաղըմ ասի պէնալէր օլմուշ օլտուն :

Էկէր էրմէնիլէր քէնտի մէ- շազգաթլարընըն տէրմանըն պէօյիւք զըմընը սալը վէ վիճ- տանսըլ էվրոբատան պէքլէմէյէ մէճպուր տըրլար, Պուկարիա, պիլ աքիս, պիր նիզամըլ քէվլէթ օլարագ՝ ոթալարը կէօնտէր- տիքտէն սօնրա, պաշղա Եօլլար իլէ տախի Մակէթոնիա մըլլէթ- տաշլարընը միտաֆտա էտէպի- լիւր :

Պու կիւն Պուկարիա, Գունա- նըն պէրի թարափընտա պուլու- նան Պալգան տէվլէթլէրին էն գուվլէթլիսի տիր : Սրպիա քէն- տի սարայ գավալարընտան պաշ ալարըլը Եօգ քի պիրալ իլէրլէ- մէյէ մէյտան պուլտուն : Գարա- տաղ, չօգ ուֆագ օլտուղընտան, հիւճում իթմէյէ հիշ պիր վազըթ ճէսարէթ իտէմէլ : Եունանիս թանա կէլինճէ սօն պէտպիսս մուհարէպէտէն սօնրա Եէնիտէն առամ սըրասընա կէլմէք իշիւն ուղուն սէնէլէրէ միւհթմա տըր :

Սօն մուհարէպէ էսնասընտա, Պալգան ուֆագ տէվլէթլէրինի գավալար գարշմայա պրագմամագ իշիւն Ասարիա վէ Ռուսիա պէյ- նինտէ պիր իթթիֆագ վար ըտը : Հալ պու քի շիմտի պու իթթիֆագ Եօգտան սալըլըր վէ պունտան մատաա Ռուսիանըն Պուկարիայա կէօթէրտիկի տօթլըր գաշիքար տըր : Տիկէր թարափտան Պուկա- րիանըն ըհամի իսթիքլալիէթի (անկախութիւն) տաճա կէճիքէ- պիլիթ մի : Պունուն իշիւն թիւրք՝ Պուկարիա նոթալարը հազգըն- տա պու թիւրթիպի տէվամ իտէր իսէ պէօյիւք Եանլըլըրտա պու- լունաճագ տըր :

Շիմտի կէլէլիմ Պուկարիանըն ասքէրիէ գուվլէթլինէ : Պու պուպ- տէ զայէթ միւղթէտիր պիրիսի «Իէշլէր Լօյտ» կազէթալարընտա մէնֆատթը մալիւմաթլար վէր- միշ տիր :

Պուկարիանըն՝ 180,000 թա- լիմլի վէ ճէտուր ասքէրի, 7,200 սիվարիսի վէ 420 թօփը օլուպ, պունտան պաշղա Գունա, Սըր- պիա վէ Թուրքիա սինօրլարըն- տա պուլունան թապեալար, Պէր- լին աճանամէսի մուճիպինճէ, Երգտըրըմագ Եէրինէ, տաճա լալըլը սուրէթաէ թամիր օլ- մուշլար տըր :

Պուկարիանըն 6 թապուրլարը Եանի 150,000 ասքէր շըմէնար- ֆէր վէ Եօլլար վաթըթասըլա

20 կիւնտէն թիւրքիա սինօրլըն- տա թօփլանապիլիք, էլվէրիք քի թիւրքէրվէր Ռուսիան հիւ- քիւմէթի օ սըրտաա պուլկարա գարշը պիր գաճպէլիքաէ պու- լունամարն :

ԵՈՒՆԱՆԻՍԱՆ

Եունանիտան քէնտի տախի- լիլէ իշլէրինի սըրայա գօյմայա շալըլըր :

«Սթանտարտ»-ըն Եալարընա կէօրէ, պու ալըն ՉՁսի իշիւն Եունան հիւքիւմէթի մէպուլա- ըր մէճլիսէ տալէթ էթմիշ՝ Գօնթըր քօմիսիօնընըն բրօժէ- սինի վէ Ռուսիա, Ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա քէֆալէթի թան- թընտա օլընաճագ իսթիգրալ մէսէլէսինի գարարլաշըրմագ իշլին :

Պու սըրա Գրալ Եօրկիտ՝ հու- զուրընա հէյէթլէր գապուլ իթ- մէքաէ օլուպ, պու մընտապէթ- լէ հիւքիւմէթ պաշընտա պուլը- նանլարա գարշը չօգ շիքիայէթ- լէր իթմիշ, վէ տէմիշ տիր քի պունտան պէօյէ Եունան բօլի- թիգասընըն թուլաճագ էն տօղ- ըու Եօլու պիզգաթ քէնտիսի կէօթէրէճէք տիր :

Պունտան էվլէլ տէ Բրէնա՝ ի- գօլա՝ Աթինտա նէշը օլունան «Նէօլրոտ»-ըն մուհարրիքի իլէ կէօրիւշիպ, մուհարէպէնին գայպ օլմասընտա քէնտիսինին հիշ պիր գապաշաթը օլմատըր վէ քէնտի հազգընտա կէլէն ֆէ- նա շալկալարըն (չրպիցներ) տիւշման իշի օլարըրըն պէյան իթմիշ տիր :

Սուլի զէմանընտա պիր զնպի- թին էլինտէ պիր 200 ասքէր պուլունըրտա, գապիլ մի քի մուհարէպէտէ ալթը պին տտամ գօմանտա իթսին : Բրէնա թէք- միլ գապաշաթլարը հիւքիւմէ- թին նիզամսըլ հալինէ վէրմէք- տէ տիր : Կէօրիւնիշէ կէօրէ պապա վէ օլուլ զիյատէ էմէք սարֆ իտէյօրլար :

Թ Ե Ս Ա Լ Ի Ա

Սօն մուհարէպէ սէպէպինտէն թեալիտտան Եունանիսթանա գաշմը օլան բուլլար՝ Եունանիս- թան հիւքիւմէթլինէ պիր ար- զուհալ թագաիմ իտուպ թիւրք օրտուսընըն Թեալիտտան չըգ- մասը զայէթ ուղանմըլ օլարըրը- տան շիքիայէթ իթմիշլէր : պու- նա ճէվապէն՝ հիւքիւմէթ թիւրք- լէրին իքի ալ զարֆընտա Թե- սալիտտան չըգաճագբարըն պէ- յան էյլէմիշ տիր :

Պիլիմ էֆրեարլարը շու տըր քի Սուլթանըն օրտուսըր զապի իթաիկի մէմլէքէթաէ բաճաթ Եալամագտա օլուպ հիշ պիր վա- զըթ տիշարը չըգմայա բազի օլ- մայաճագ տըր :

Կ Ի Բ Ի Տ

Կիրիս վալիսինին ինթիլիսալը (ընարութիւն) իշիւն թիւրքիա-

նըն թէքիլիքէրի բամազանտան սօնրա պէլլի օլաճագընը Սթան- պօլտան Եալըլըր, յօր :

Ի Ձ Ձ Թ Պ Ե Յ

Սուլթանըն պիրինճի սէվկիւ- լիսի վէ հէր մէսէլէտէ օնա Եօլ կէօթէրէն Իլլէթ պէյ հազգըն- տա կէլէնտէ սէօյլէնտի քի պիր- տէն պիրէ կէօլտէն աիւշմիւշ վէ քէնտի մայտուճըրտա մէօն թիւրք ֆըրգասընա մէնտալ (վիբարն- ըլ) տըր տէյու թալթուրըլ տըր : Սօն հալաաիտէ կէօրէ, Սուլթան քէնտի սէվ իւլիսինէ աֆի իթմիշ վէ էվլէլէրի կիպի ա- նըն էֆրեարլարընա գուլապ սո- մայա պաշլամըլ տըր :

Պիլճէ պէօյլէ պիր էնթրիկաճը վէ քէօթիւ առամըն աֆֆը շա- հանէյէ նաիլ օլմասը հիշ պիր վէճիլէ թաճիւպ օլունմալ :

Ի Ն Կ Ի Լ Թ Ե Ր Ա

Ինկիլթէրա բարլամէնթօնըն աշըրմասընը պունտան էվլէլ Եալ- մըլ ըտըք :

Սօն մէճլիտաէ Բարնէլ ֆըրգա- սընըն ըէիսի Մ. ճօն Բէտմընտ Իրլանտա իշիւն պիր ալըր վէ միսթաղ (լ անկախ) բարլամէնթ թէէսիսի հազգընտա պիր բրօժէ վէրմիշ տիր :

Վէ լարին Սըր Ռուլըմ Հար- գօրթըն՝ իպէրալ բարթիսի թա- բաֆընտան պէյան իթաիկի գար- շը էֆրեարլար իւղէրինէ՝ բար- լամէնթօ 65է գարշը 233 սէս իլէ ճօն Բէտմընտ լաիհասընը ըհտա իթմիշ տիր :

Ս Ո Ւ Թ Ա Ն Վ Ե Ե Ր Մ Ե Ն Ի Լ Ե Ր

Սթանպօլտան սօն բօթմա իլէ պիլէ Եալըլան պիր մէքթուպա կէօրէ, Օրմանեան Պա- բիարքըն Սուլթանա վէրաիյի նոթայա Եալընտա պիր ճէվապ վէրիլէ- ճէկինէ «Իմիտ» վար ըմըլ :

Պէօյլէ չօգ իմիտլէր կէօր- տիւք կէլիւրտիք :

Մ Ի Ս Լ Ո Ն Կ

Կէլէն սէնէ Բուճուգ էրմէնի գալթալանլարընա Եէյէճէք վէ կիլէճէք տաղըթմագ իշիւն Պու- կարիայա կէլմիշ օլան Ամէրի- գալը Միս Լունկ կէլէն հաֆթա Վառնայա կէլիպ Պուլկար Էսկի հասթախանէսինտէ պուլունան զըլլար արհետանօցընը վէ Օր- Արմաւեանի Սահակեանըն գըրլար մէքթէպիինին իշլէրինի կէօլտէն կէլիւրմիշ վէ մէքթիինէ լալըմ օլանը Եալըրգտան սօնրա կիթ- միշ տիր :

Ն Ո Ւ Ա Պ Ա Ն Ա Ն Ի Լ Ե Ս

Մեր առաջին թիւին մէջ ծանու- ցինք թէ մօտերս նուագահանդէս մը տեղի պիտի ունենայ Սակտինէնի սրահին մէջ :

Արդ, մեզ կը ծանուցուի թէ միշ- Եալ գրական ու Երաժշտական Երեւ- կոյթ պիտի կատարուի առաջիկայ Ե- րեքշաբթի գիշեր :

ՊԱՅՄԱՆՔ ԲԱԺԱՆՈՒԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

—o—

Խմբագրութիւնս փափաքելով թերթս գիւրամաշիլի ընծայել, ու- ըրշաճ է Շարժումը արաստանմանի Հայ մամուլին աւելնն աճանք ընել, շարաթը 2 թերթի համար տարեկան միայն 10 ֆր. նշանակելով Պուկա- րիոյ համար Եւ արաստանմանի հա- մար յոստի ճախոյով 12 գրանի :

Բաժանորդագիրն է Ա. Ա. Խիկ : Մեր առաջին Երեք թերթերը պիտի զրկենք իբրև նմուշ անխտիր ամէն ծանօթ անձիբու. խնդրելով որ յօ- ժարին կարուկ կերպ վ կամ բաժա- նորդ գրուիլ պայմաններուն համա- կերպելով Եւ կամ մեր թիւերը Եւ զրկեն մեզ :

Պ Օ Ր Ս Ա

Վառնա 7 Փետրուար
ՊՈՒՂՏԱՅ
Վազօն, լիպրա 47—51, հէքթօլ- 8.50—9.10 ֆրանք
Արապա, լիպրա 47—55 հէքթօլ- 9—11 ֆրանք

ԱՐԲԱ
Լիպրա 38—40 հէքթօլ 4.60—5 ֆրանք

ՄՐՍՐՐ
Վազօն, լիպրա 37—38 հէքթօլ- 5.90—6 ֆրանք
Արապա, լիպրա 57—60 հէքթօլ- 6.20—6.40 ֆրանք

ՅԱՄՈՒԼԵԱ
100 օգգասը 18—22 ֆրանք՝ մալա կէօրէ

Ամապա մուամէլէսի նարօլն 21 ֆրանք հիւսպը իլէ տիր :

Կիւնտէ 2—3 վազօն վէ 2—3 ա- րապա պուլտայ, 3—5 արապա ար- բա, 1—2 վազօն վէ 3—4 արապա մըսըր կէլմէքաէ տիր :

Տ Պ Ր Ա Ն «Ն Ա Ր Ժ Ո Ւ Մ» Ի

—)(—

Կը սպագրուին ամէն լեզուէ ալցետոմս, հաոցետոմս, նամա- կաղլուխ, հարսանեկան հրաի- րագիր, մահազղ, ինչպէս նաև պըօշիւններ :

Գիներն յոյժ գիւրամաշիլի : Ուրիշ քաղաքներէ Եկած յանճարարութիւններ ճշդու- թեամբ Ե վութով կը կատար- ուին :

Հ Ա Յ Ե Լ Ի

ՀԱՆԴԻՄ
ԱՁԳԱՅԻՆ ԵՒ ՁԱԻՅԵՏԱԿԱՆ

Խմբագիր ՏՅԵՐԿԵ
ՏԻՐԱՆ, Գ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Սոյն Երգիծարանակուն հան- գէսը, որ տարիէ մը ի վեր շա- բաթը մէկ անգամ կը հրատա- րակուի Վառնայի մէջ, բաւա- կան հաճելի Ե զած է իր ընթեր- ցողներուն :

Տարեկան բաժանորդագիրն է Պուկարիոյ համար 10 ֆր. վե- ցամսան 5 ֆր. արտասահմանի համար տարեկան 12 ֆր. վեցամ- սան 5 ֆրանք :

—)(—